

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-83>

УДК 339.9

ВПЛИВ СЕКТОРАЛЬНОЇ НАСИЧЕНОСТІ ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇН-ЧЛЕНІВ ОЕСР

IMPACT OF SECTORAL SATURATION WITH FOREIGN INVESTMENTS ON ECONOMIC DEVELOPMENT OF OECD MEMBER COUNTRIES

Грамотнєв Віталій Едуардович

кандидат економічних наук,

Інститут стратегічних досліджень «Нова Україна», м. Київ

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-2511-4649>

Gramotnev Vitaliy

Institute for Strategic Research "New Ukraine", Kyiv

У статті аналізуються питання впливу іноземного капіталу, залученого до певного сектору, на розвиток економік приймаючих країн. Високий рівень геополітичної напруги у світі, одночасна криза на ринку енергоносіїв та продовольства, волатильність світових цін на решту біржових товарів, висока ймовірність «охолодження» економіки світу та наслідки війни в Україні формують передумови для істотного зниження міжнародних потоків іноземних інвестицій. Через посилення конкуренції за них між державами світу зростає актуальність проблеми визначення тих секторів економіки приймаючої країни, функціонування в яких іноземного капіталу дає найбільший, порівняно з іншими секторами, імпульс розвитку всій національній економіці. Особливу гостроту це питання матиме для Української держави на етапі її повоєнного відновлення, беручи до уваги негативний вплив істотних масштабів руйнувань та безпекових ризиків на інвестиційну привабливість нашої країни. Виходячи з цього, в якості завдання дослідження було обрано проведення кількісної оцінки впливу насиченості секторів іноземними інвестиціями на економіку країн, рівень розвитку яких може слугувати для України орієнтиром в процесі післявоєнної відбудови. Для цього за допомогою загальнонаукових методів та статистичного аналізу досліджено щільність зв'язку між згаданими економічними явищами в країнах-членах ОЕСР. Отримані результати дозволили диференціювати сектори за силою впливу вкладеного у них іноземного капіталу на економічну активність приймаючої країни. Це дало змогу виокремити групи секторів, іноземні інвестиції в яких мають вагомий, помірний або слабо виражений ефект для зростання національних економік. Досвід функціонування іноземного капіталу в економіках країн-членів ОЕСР свідчить, що найбільший вплив на активність економічного розвитку приймаючої країни має залучення згаданого капіталу до сфери послуг, фінансів, а також у науково-дослідну діяльність. Наступною у цьому рейтингу за силою стимулюючого впливу є група секторів, що складається з ІТ, переробної промисловості, транспорту й торгівлі. Найменшим або малопомітним для економічного розвитку країн-членів ОЕСР виявився ефект діяльності іноземних інвесторів у секторах добувної промисловості, готельному й ресторанному бізнесі, секторах нерухомості та енергопостачання вищезгаданих країн.

Ключові слова: іноземні інвестиції, запаси іноземних інвестицій, ПІІ, коефіцієнт секторальної насиченості іноземними інвестиціями, секторальний розподіл іноземних інвестицій, економічний розвиток, стимулюючі ефекти іноземних інвестицій.

The article analyzes the impact of foreign capital involved in a certain sector on the development of the economies of host countries. The high level of geopolitical tension in the world, the simultaneous crisis in the energy and food markets, the volatility of world prices for the rest of the commodities, the high probability of "cooling" of the world economy and the consequences of the war in Ukraine form the prerequisites for a significant decrease in international flows of foreign investments. Due to the increased competition for them among the countries of the world, the urgency of determining those sectors of the economy of the host country, in which the functioning of foreign capital gives the greatest impetus to the development of the entire national economy, compared to other sectors, is rising. This issue will be especially acute for the Ukrainian state at the stage of its post-war recovery, taking into account the negative impact of the significant scale of destruction and security risks on the investment attractiveness of our country. Based on this, the task of the research was to carry out a quantitative assessment of the impact of the satu-

ration of sectors with foreign investments on the economy of countries, the level of development of which can serve as a reference point for Ukraine in the process of post-war reconstruction. To do this, the density of the connection between the mentioned economic phenomena in the OECD member countries was investigated using general scientific methods and statistical analysis. The obtained results made it possible to differentiate the sectors according to the influence of the foreign capital invested in them on the economic activity of the host country. This made it possible to single out groups of sectors in which foreign investments have a strong, moderate or weak effect on the growth of national economies. The experience of the functioning of foreign capital in the economies of the OECD member countries shows that the greatest impact on the activity of the economic development of the host country is the involvement of the mentioned capital in the sphere of services, finance, as well as in research activities. Next in this ranking in terms of the power of stimulating influence is a group of sectors consisting of IT, processing industry, transport and trade. The effect of foreign investors' activities in the extractive industry, hotel and restaurant business, real estate and energy supply sectors of the above-mentioned countries turned out to be the smallest or least noticeable for the economic development of the OECD member countries.

Keywords: foreign investments, assets of foreign investments, FDI, sectoral saturation ratio with foreign investments, sectoral distribution of foreign investments, economic development, stimulating effects of foreign investments.

Постановка проблеми. Постановка проблеми. Іноземні інвестиції є загальновищим джерелом розвитку міжнародної економіки, стимулювання економічного зростання та підвищення добробуту громадян приймаючих країн. Окрім безпосередніх переваг у вигляді додаткових джерел зовнішнього фінансування та створення нових робочих місць, іноземні інвестиції є важливою передумовою зміцнення конкурентоспроможності економік як на національному, так й регіональному рівнях. Поряд з цим залучення приватного капіталу із-за кордону сприяє ефективному вирішенню проблем викорінення бідності, розвитку інфраструктури, покращення якості охорони здоров'я та посилення захисту навколишнього середовища.

Втім, згадані та інші позитивні ефекти від іноземних інвестицій для країн що їх приймають, не є першочерговими цілями транснаціональних корпорацій, які контролюють переважну більшість потоків іноземних інвестицій. З їх сторони інвестиційного процесу мотивація визначається прагненням зміцнення глобальної конкурентоспроможності та прибутковості зазначених корпорацій. З іншого боку, метою урядів держав світу є залучення іноземних інвесторів до співпраці саме в тих секторах економіки, інвестиційні проекти в яких дають максимальний позитивний ефект для розвитку економічного потенціалу та людського капіталу відповідних держав.

Питання визначення таких секторів має для Української держави особливу гостроту на теперішньому етапі її історії, що характеризується, з одного боку безпрецедентними масштабами руйнування економіки в ході війни, а з іншого – наявністю «вікна можливостей» для радикальної перебудови та модернізації економіки. Враховуючи це, метою даного дослідження є визначення зв'язку обсягів запасів іноземних інвестицій у секторах економік розвинутих держав, що мають слугувати орієнтиром в ході повоєнного відновлення України, та продуктивності економік відповідних держав. На основі порівняльного аналізу показників діяльності зазначених країн пропонується визначити ті сектори, залучення в які іноземних інвестицій має бути пріоритетним завданням для української влади, оскільки сприятиме якнайшвидшій відбудові та ефективній модернізації вітчизняної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання вимірювання позитивного впливу та можливих негативних ефектів іноземних інвестицій для економік приймаючих держав є предметом досліджень багатьох науковців. Зокрема, різноманітні аспекти міжнародної інвестиційної діяльності досліджуються у працях зарубіжних вчених, зокрема, Е. Берлоу, О. Вільямсон, Д. Гофман, Дж. Даннінг, Дж. Мур, М. Портер, П. Фішер, С. Хаймер, У. Шарп тощо. Актуальні напрацювання у цьому напрямі містяться у працях К. Саванта й К. Хамдані, які досліджують наслідки іноземних інвестицій з точки зору досягнення цілей сталого розвитку та вводять поняття «сталих інвестицій», як таких, що спроможні забезпечити максимальний внесок в економічний, соціальний та екологічний розвиток приймаючих країн і здійснюються в рамках справедливих механізмів управління [1, с. 3–5]. Дж. Кляйн пропонує приймаючим країнам застосовувати матрицю сформульованих ним критеріїв для оцінки стійкості потенційних іноземних інвестицій. Згідно з його розробкою, серед набору пріоритетних цілей розвитку приймаюча країна повинна вибрати ті, що вона вважає найважливішими, та потім оцінити, наскільки інвестиційні проекти відпо-

відають або не відповідають згаданим цілям [2, с. 17]. Вивчення закономірностей впливу іноземних інвестицій на економіку приймаючих держав знаходиться у фокусі наукових розробок експертів міжнародних організацій, зокрема, Р. Енчанді [3, с. 32]. Тему методологічних засад інвестування, класифікацію інвестицій, особливості та напрями іноземного інвестування досліджував І. П. Мойсенко. Питання ролі інвестицій у міжнародній економіці розглядаються у працях Г. Е. Гронтовської. Ці та інші аспекти функціонування іноземних інвестицій є об'єктом вивчення А. Мерзляк, К. Г. Касянюк, Л. П. Овчарової, Л. О. Петкової.

Незважаючи на істотну кількість праць та досліджень, присвячених вивченню наслідків вкладення іноземного капіталу для економіки приймаючої країни, питання кількісної оцінки стимулюючого ефекту іноземних інвестицій не знайшла достатнього висвітлення у дослідженнях попередніх років і потребує подальшого доопрацювання.

Методика дослідження. Для вирішення поставленого завдання застосовано сукупність загально-наукових і спеціальних методів дослідження, зокрема: *узагальнення та порівняння* – для встановлення подібності та відмінностей між країнами світу за рівнем насичення секторів їх економік іноземними інвестиціями та ступенем економічного розвитку; *кореляційний аналіз* – для визначення щільності зв'язку між згаданими економічними явищами; *графічний* – для унаочнення представлення інформації тощо.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми та формулювання цілей. Більшість науковців у своїх працях акцентує переважну увагу на якісній оцінці стимулюючих ефектів іноземних інвестицій для економік приймаючих країн. Кількісна оцінка цих аспектів здебільшого розглядається на рівні інвестиційних проектів. Виходячи з цього, метою статті є розробка методу кількісної оцінки впливу насиченості секторів іноземними інвестиціями на економічний розвиток країн світу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно з останньою доповіддю Конференції ООН з питань торгівлі та розвитку, присвяченою світовим інвестиціям у 2022 році, торік їх обсяг відновився до допандемічного рівня, тобто до 1,6 трлн дол. США [4, с. 22–23]. У той же час експерти прогнозують, що у 2022 році ці тенденції зростання зберегти не вдасться. Це зумовлене цілим комп-

лексом факторів, серед яких: війна в Україні, високі ціни продовольчих товарів та енергоресурсів, значний борговий тягар. В поточному році та короткостроковій перспективі згадані негативні чинники разом з високою геополітичною напруженістю продовжать тиснути на глобальне інвестиційне середовище та сприятимуть посиленню відчуття невизначеності серед інвесторів. Зазначені фактори, а також зниження привабливості української економіки через наслідки війни та безпекові ризики, зумовлять звуження притоку іноземних інвестицій в Україну у повоєнний період. Через це зростає актуальність проблеми визначення секторів, залучення інвестицій в які спроможне забезпечити максимальний стимулюючий ефект для всієї економіки держави у досяжній перспективі.

Ідентифікувати такі сектори пропонується шляхом проведення порівняльного аналізу особливостей секторальної структури запасів іноземних інвестицій в економіках закордонних держав та їх можливого зв'язку із розбіжностями у рівнях економічного розвитку відповідних країн.

Проте, при безпосередньому порівнянні країн за розміром питомої ваги іноземного капіталу у певному секторі, результати співставлення, на переконання автора, будуть спотворені історичними та географічними особливостями формування структур та масштабів національних економік. Щоб забезпечити коректність порівняння пропонується ввести коефіцієнт секторальної насиченості іноземними інвестиціями, що дає змогу оцінити вміст іноземних інвестицій у певному секторі економік різних іноземних держав та розраховується наступним чином:

$$K_{sect}^{FDI} = \frac{Assets_{sect}^{FDI}}{GVA_{sect}}$$

де K_{sect}^{FDI} – коефіцієнт секторальної насиченості іноземними інвестиціями, $Assets_{sect}^{FDI}$ – загальний обсяг іноземних інвестицій, накопичених за минулі періоди у секторі, та GVA_{sect} – валова додана вартість, сформована в секторі в поточному періоді.

Оцінювати ефект залучення іноземних інвестицій у певні сектори економік держав світу пропонується на прикладі тих країн, ефективність функціонування економік яких могла б бути орієнтиром, точкою кінцевого призначення відновлювальних процесів в Україні. Йдеться про країни-члени Організації економічного співробітництва та розвитку, які,

як відомо, об'єднують 37 країн світу, більшість з яких є країнами з високим доходом громадян і високим індексом людського розвитку та розглядаються як розвинені.

Як критерій оцінки ефективності роботи економіки в рамках даного аналізу доцільним вбачається використання показника обсягу внутрішнього валового продукту із розрахунку на душу населення, скоригованого з урахування паритету купівельної спроможності. Минулого року в Україні цей показник склав 14,3 тис. дол. США [5]. Одним з цільових критеріїв відновлення нашої країни є нарощування зазначеного показника до рівня найбільш розвинутих держав світу, до яких, зокрема, відносяться країни члени Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), середній обсяг ВВП на душу населення по яких торік склав майже 49 тис. доларів США.

Перелік секторів, насиченість іноземними інвестиціями яких буде порівнюватись в ході дослідження, взято із затвердженої Економічною та соціальною радою ООН «Міжнародної стандартної індустріальної класифікації усіх економічних активностей» [6]. В рамках дослідження зазначений перелік обмежено тими з секторів, запаси іноземних інвестицій в яких мають сукупно в економіках країн ОЕСР найбільшу питому вагу в загальному обсязі таких інвестицій. Вони зведені у Таблицю 1.

Для визначених секторів по кожній країні на основі даних [8] було розраховано коефіцієнт секторальної насиченості іноземними інвестиціями станом на кінець 2021 року, що зведені у Таблицю 2.

Наступним етапом дослідження стала спроба встановлення наявності впливу рівня насиченості секторів економік іноземними інвестиціями на продуктивність економік відповідних країн. З цією метою для кожного сектору в окремій таблиці було зведено згадані коефіцієнти та значення ВВП на душу населення. Ілюстрацією цього може бути Таблиця 3, сформована для сектору «Фінансова та страхова діяльність».

З метою подальшого аналізу наведеної у Таблиці 3 вибірки з неї було усунуто показники Греції, коефіцієнт для якої має від'ємне значення, зважаючи на активне вилучення іноземного капіталу з країни, економіка якої перебувала у складному становищі. Важливим питанням, що постало під час аналізу вибірки, було вивчення доцільності усунення статистичних викидів, оскільки для певних країн, як, наприклад, для Ірландії та Нідерландів у Таблиці 3, значення коефіцієнтів лежать аномально далеко від інших значень у вибірці. Обраховані для набору значень коефіцієнтів у Таблиці 3 перший та третій квартали, що дорівнюють, відповідно, 0,84 та 3,66,

Таблиця 1

Сектори економік країн-членів ОЕСР з найбільшими запасами іноземних інвестицій

Назва сектору	Позначення сектору згідно з [8]	Питома вага запасів іноземних інвестицій сектору в їх загальному обсязі
Фінансова та страхова діяльність	K	26,42%
Переробна промисловість	C	26,38%
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	G	9,57%
Професійна, наукова та технічна діяльність	M	7,99%
Інформація та телекомунікації	J	6,20%
Операції з нерухомим майном	L	4,14%
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	B	3,71%
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	N	2,17%
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	H	2,02%
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	D	1,39%
Тимчасове розміщування й організація харчування	I	1,20%

Джерело: власні розрахунки

Таблиця 2

Коефіцієнти насиченості іноземними інвестиціями секторів економік країн-членів ОЕСР*

Країна	Сектор економіки, позначений згідно з [5]										
	К	С	G	M	J	L	B	N	H	D	I
Австралія	0,88	1,13	0,42	0,10	0,83	0,66	1,83	0,11	0,32	0,58	0,23
Австрія	1,92	0,25	0,45	4,50	0,25	0,31	0,29	0,17	0,08	0,12	0,03
Бельгія	3,00	1,03	0,02	0,57	0,05	0,04	с	0,20	0,15	1,66	0,08
Канада	2,50	0,95	0,65	0,38	0,15	0,09	1,63	с	0,16	0,64	0,15
Чилі	1,67	0,19	0,26	с	0,52	с	1,06	с	0,14	2,30	0,01
Колумбія	0,86	0,43	0,26	0,05	0,89	с	2,06	0,06	0,07	0,45	с
Коста-Ріка	0,30	1,52	0,36	0,11	0,26	1,85	0,75	0,29	0,09	0,14	0,40
Чехія	3,71	0,51	0,37	0,50	0,36	0,74	0,29	0,65	0,13	0,39	0,11
Данія	4,11	0,37	0,30	0,61	0,66	0,23	0,81	1,26	0,23	0,54	0,06
Естонія	5,46	0,59	1,18	0,99	0,63	1,43	0,27	0,43	0,34	0,17	0,14
Фінляндія	3,41	0,61	0,24	0,20	0,28	0,34	2,30	0,36	0,12	0,78	0,05
Франція	2,03	1,02	0,23	0,18	0,23	0,53	1,17	0,10	0,09	0,11	0,18
Німеччина	2,98	0,07	0,13	1,57	0,23	0,08	0,45	0,02	0,08	0,06	0,04
Греція	-0,06	0,30	0,17	0,18	0,78	0,04	1,08	0,07	0,20	0,31	0,05
Угорщина	0,93	0,88	0,39	0,52	0,34	0,36	0,41	0,15	0,17	0,24	0,18
Ісландія	3,61	0,79	0,38	0,45	0,24	0,23	5,17	0,28	0,04	0,18	0,01
Ірландія	19,7	3,76	0,79	3,70	3,92	с	с	3,51	с	с	с
Італія	0,38	0,34	0,15	0,45	0,57	0,09	0,48	0,21	0,14	0,11	0,04
Японія	0,46	0,08	с	с	0,08	0,01	0,07	с	0,02	с	с
Корея	0,65	0,15	с	с	0,19	0,06	0,02	с	0,06	с	с
Латвія	2,18	0,41	0,44	2,07	0,25	0,57	0,69	0,18	0,21	0,74	0,25
Литва	4,91	0,26	0,19	0,52	0,54	0,46	0,27	0,38	0,06	0,31	0,12
Мексика	0,32	0,30	с	0,13	0,20	0,04	0,21	0,25	0,04	с	0,19
Нідерланди	18,6	6,71	2,19	1,85	5,10	1,57	с	2,73	1,46	0,75	0,33
Н. Зеландія	3,04	0,61	0,47	0,14	0,42	0,13	0,41	0,05	0,10	0,44	0,44
Норвегія	1,41	0,94	0,56	0,29	1,08	0,58	0,35	0,53	0,84	0,41	0,44
Польща	0,84	0,41	0,23	0,36	0,35	0,48	0,03	0,13	0,06	0,26	0,18
Португалія	2,52	0,36	0,30	2,73	0,53	0,43	с	с	с	с	с
Словаччина	3,76	0,60	0,30	0,20	0,43	0,33	0,29	0,79	0,07	1,00	0,09
Словенія	1,60	0,40	0,48	0,20	0,41	0,24	0,28	0,07	0,08	0,33	0,11
Іспанія	2,87	0,59	0,29	0,59	0,42	0,17	0,96	0,54	0,17	1,28	0,09
Швеція	4,91	1,87	0,80	0,58	0,50	0,72	0,64	0,29	0,18	1,83	0,12
Швейцарія	7,21	1,75	3,14	4,55	0,89	с	с	с	0,76	с	0,31
Туреччина	0,29	0,11	0,13	0,01	0,11	0,01	0,08	0,01	0,02	0,27	0,05
Великобританія	2,32	1,17	0,55	0,93	1,00	0,03	2,88	0,40	0,86	1,49	1,96
США	0,62	0,91	0,31	0,14	0,19	0,06	0,35	с	0,17	с	0,05

с – дані відсутні у зв'язку з їх конфіденційністю відповідно до національного законодавства країни або нульовим результатом спостереження

Джерело: власні розрахунки та [8]

Таблиця 3

**Країни ОЕСР за насиченістю іноземними інвестиціями сектору
«Фінансова та страхова діяльність» та обсягом ВВП на душу населення**

Країна	Коефіцієнт насичення іноземними інвестиціями сектору «Фінансова та страхова діяльність»	ВВП на душу населення у 2021 р., у тис. дол. США з урахуванням паритету купівельної спроможності, тис. дол. США
Австралія	0,880	62,10
Австрія	1,916	59,99
Бельгія	3,000	58,85
Канада	2,502	53,02
Чилі	1,669	28,07
Колумбія	0,863	17,64
Коста-Ріка	0,295	17,64
Чехія	3,711	44,81
Данія	4,108	66,12
Естонія	5,461	43,51
Фінляндія	3,408	54,77
Франція	2,034	51,00
Німеччина	2,981	59,06
Греція	-0,056	31,30
Угорщина	0,926	36,77
Ісландія	3,614	58,20
Ірландія	19,618	108,83
Італія	0,385	46,69
Японія	0,456	42,90
Корея	0,646	47,07
Латвія	2,181	47,07
Литва	4,910	47,07
Мексика	0,316	19,44
Нідерланди	18,619	64,49
Н. Зеландія	3,043	47,98
Норвегія	1,409	81,87
Польща	0,841	37,83
Португалія	2,524	36,77
Словаччина	3,761	34,57
Словенія	1,604	44,04
Іспанія	2,867	40,73
Швеція	4,911	60,40
Швейцарія	7,211	75,97
Туреччина	0,286	30,68
Великобританія	2,317	49,68
США	0,617	70,18

Джерело: [8], власні розрахунки

дають змогу встановити значення міжквартильного діапазону 2,79. Це дозволяє визначити верхню та нижню межі вибірки, що становлять, відповідно, 7,85 та -3,31, з яких випадають аномально високі значення коефіцієнту для Ірландії та Нідерландів. Проте зважаючи, що характер виникнення цих статистичних викидів є природним та характеризує дійсний обсяг запасів іноземних інвестицій й доданої вартості, реально згенерованої у секторі, було прийнято рішення лишити викиди у вибірці. На основі значень вибірки з Таблиці 3 сформовано діаграму розсіювання.

Згадана діаграма свідчить про наявність позитивного зв'язку між насиченістю сектору фінансів й страхування іноземними інвестиціями та продуктивністю економіки. Його щільність, обрахована за допомогою коефіцієнту кореляції Пірсона, становить 0,6, що згідно зі шкалою Чеддока є ознакою помірного ступеня зв'язку. Після побудови діаграм розсіювання та обрахунку коефіцієнтів кореляції для всіх зазначених секторів, їх значення було зведено до Таблиці 4.

Приведені у Таблиці 4 дані дають змогу ранжувати сектори за ступенем впливу їх насичення іноземними інвестиціями на загальну продуктивність економіки, виражену показ-

ником ВВП на душу населення та виділити серед них відповідні групи. Зокрема, до групи секторів, вкладення в які приватного капіталу із закордону справляє вагомий стимулюючий ефект на економіку приймаючої країни, пропонується віднести сектори із значенням коефіцієнту кореляції рівним або більше 0,49, а саме: «Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування», «Фінансова та страхова діяльність», «Професійна, наукова та технічна діяльність». Наступна група, що характеризується помірним стимулюючим ефектом складається із секторів, чий коефіцієнт кореляції більший або дорівнює 0,3 та менший 0,49: «Інформація та телекомунікації», «Переробна промисловість», «Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність», «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів». Решту секторів з коефіцієнтом кореляції меншим за 0,3 пропонується віднести до групи із слабо вираженим стимулюючим ефектом: «Добувна промисловість і розроблення кар'єрів», «Тимчасове розміщування й організація харчування», «Операції з нерухомим майном», «Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря».

Висновки. Проведене дослідження дало змогу дійти наступних висновків. Зростання

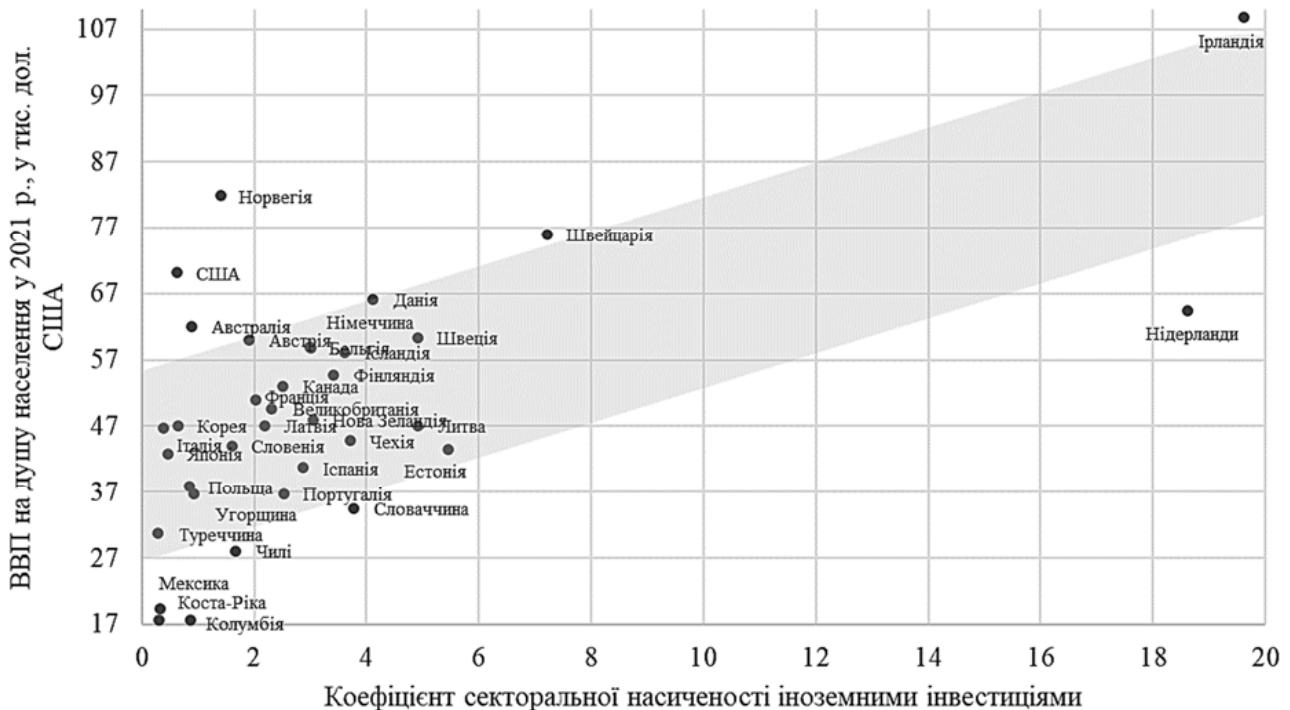

Рис. 1. Розсіювання окремих країн-членів ОЕСР за насиченістю іноземними інвестиціями сектору «Фінансова та страхова діяльність» та рівнем ВВП на душу населення у 2021 році

Джерело: власні розрахунки

Таблиця 4

**Коефіцієнти кореляції насичення секторів іноземними інвестиціями
та продуктивності діяльності економік країн-членів ОЕСР**

Назва сектору	Значення коефіцієнта кореляції
Фінансова та страхова діяльність	0,5995
Переробна промисловість	0,4652
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	0,3897
Професійна, наукова та технічна діяльність	0,4992
Інформація та телекомунікації	0,4740
Операції з нерухомим майном	0,0252
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	0,1194
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	0,6215
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	0,4411
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	0,0186
Тимчасове розміщування й організація харчування	0,0495

Джерело: власні розрахунки

у світі геополітичної напруги, висока волатильність світових цін на енергоносії та продовольство, «охолодження» світової економіки та наслідки війни в Україні зумовили зниження міжнародних потоків іноземних інвестицій. Зважаючи на зростання конкуренції між державами світу за іноземний капітал та масштабну потребу в ньому для повоєнної відбудови нашої держави, постає питання ідентифікації секторів, залучення іноземних інвестицій в які спроможне дати найбільш відчутний ефект для економічного зростання. Щільність такого зв'язку досліджено шляхом співставлення запропонованого коефіцієнту секторальної насиченості іноземними інвестиціями та обсягу ВВП на душу населення на прикладі країн – членів ОЕСР. Кількісна

оцінка щільності дала змогу диференціювати сектори та виокремити з них групи, залучення іноземних інвестицій в які має вагомий, помірний або слабо виражений ефект для економічного зростання приймаючої країни. Результати дослідження показали, що до першої із згаданих груп відносяться сектори сфери послуг, фінансів, страхування та науково-технічної діяльності. Помірний стимулюючий ефект має іноземний капітал, вкладений у сектори другої групи, серед яких ІТ, переробна промисловість, транспорт й торгівля. Слабо вираженим виявився вплив на національній економіці залучення іноземних інвестицій у добувну промисловість, готельний й ресторанний бізнес, сектор нерухомості, енергопостачання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Савант, Карл П., Хамдані К. An International Support Programme for Sustainable Investment Facilitation. Міжнародний центр торгівлі та стійкого розвитку, 2015. С. 3–5. URL: <https://ssrn.com/abstract=3143372>
2. Клайн Дж. Regional Partnership to Promote Trade and Investment in Sub-Saharan Africa. Ініціатива міст тисячоліття, 2014. С. 17. URL: http://mci.ei.columbia.edu/files/2014/08/FinalMCI_PSD_Narrative_Report-August2014.pdf
3. Ечанді Р. Connecting the dots between International Trade & Investment Regulation, Investment Climate Reform & Development: The World Bank's Investment Reform Map. Світовий банк, 2015. С. 32. URL: https://www.researchgate.net/publication/335079140_Connecting_the_dots_between_International_Trade_Investment_Regulation_Investment_Climate_Reform_Development_The_World_Bank's_Investment_Reform_Map
4. ЮНКТАД World Investment Report 2022. ЮНКТАД, 2022. С. 22–23. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2022>
5. Світовий банк. URL: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD?most_recent_year_desc=false

6. Департамент ООН з економічних та соціальних питань. Підрозділ статистики (2008) International Standard Industrial Classification of All Economic Activities, Revision 4 URL: https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesm/seriesm_4rev4e.pdf

7. ОЕСР Дані. URL: <https://stats.oecd.org>

REFERENCES:

1. Sauvant, Karl P., Hamdani K. (2015) An International Support Programme for Sustainable Investment Facilitation. International Centre for Trade and Sustainable Development (ICTSD), pp. 3–5. Available at: <https://ssrn.com/abstract=3143372>

2. Kline J. (2014) Regional Partnership to Promote Trade and Investment in Sub-Saharan Africa. Millennium Cities Initiative, p. 17. Available at: http://mci.ei.columbia.edu/files/2014/08/FinalMCI_PSD_Narrative_ReportAugust2014.pdf

3. Echandi R. (2015) Connecting the dots between International Trade & Investment Regulation, Investment Climate Reform & Development: The World Bank's Investment Reform Map. World Bank, p. 32. Available at: https://www.researchgate.net/publication/335079140_Connecting_the_dots_between_International_Trade_Investment_Regulation_Investment_Climate_Reform_Development_The_World_Bank's_Investment_Reform_Map

4. UNCTAD (2022) World Investment Report 2022. UNCTAD, pp. 22–23. Available at: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2022>

5. Worldbank Data. Available at: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD?most_recent_year_desc=false

6. UN Department of Economic and Social Affairs Statistics Division (2008) International Standard Industrial Classification of All Economic Activities, Revision 4 Available at: https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesm/seriesm_4rev4e.pdf

7. OECD Data. Available at: <https://stats.oecd.org>